

AMARCORD (“em recordo” en dialecte romanyol)

1952, Cesenatico (Romanya). Poble natiu de la meua mare, on solia anar de vacances a l'estiu a la casa de la meua àvia.

“ Tot a tèvla, al taiadèll agl'è pronti! (*tothom a la taula, les “tagliatelle” aviat estaran!*)

El dialecte romanyol parlat per la Sintina, la mítica “zdora”(treballadora de la llar) de la meua infantesa, la seva generositat somrient, cada vegada em posava de bon humor, així com el “piadine”, els saborosos “carsùn”(empanades d'herbes del camp) i les “purazi” (cloïsses, literalment “pobretes” per ser menjar de pobres) que els pescadors regalaven a la meua àvia, la “sgnora mavestra”(senyora mestra) que els havia ensenyat a llegir i escriure.

Italià parlat a la meua família, dialecte parlat per la gent humil i prohibit a nosaltres nens per ser llengua de gent ignorant, perfum de menjar, olor de mar, jocs amb els meus cosins, músiques populars, la festa de la Cuccagna (Cucanya), tot això és la pel·lícula de la meua infantesa feliç, aquella de les vacances al mar.

1961, Bologna, Liceo Classico Galvani

“Ille mi par esse deo videtur, ille si fas est superare divos

Qui sedens adversus identidem te

Spectat et audit

Dulce ridentem...”

(Em sembla igual a un déu, em sembla, si no és una impietat, superior als déus, aquell que, assegut davant teu, et contempla sense parar i sent el teu dolç somriure...)

Els versos de Catul ressonaven en les meves orelles adolescents, obrint horitzons de passions prohibides, que em feien somniar mons desconeguts, després de tanta avorrida gramàtica i exercicis.

1968, Bologna

“We shall overcome..” (*Triomfarem*).

Les paraules d'aquest himne de la protesta juvenil dels anys seixanta m'acompanyarien en la meva fase de rebel·lió, transformant el penós anglès après a l'escola en un idioma capaç d'expressar la protesta i la utopia d'un món millor, finalment lliure d'injustícies i guerres.

1972, Bologna

“Soy cantor y soy embustero, me gusta el juego y el vino

Tengo alma de marinero..”

Les notes de Mediterráneo de Serrat m'acompanyarien en els meus moments lliures, i m'induirien a associar la llengua espanyola escoltada per primera vegada en quelcom assolat esquitxat amb matisos de melancolia.

2005, Barcelona, Mercat de la Boqueria

“Hola, nena, puc ajudar-te?”

La paraula “nena” i la cordialitat del tracte van acollir-me com si estigués a casa meva, recordant-me el “ninen” (nen) de la meva infantesa i així vaig enamorar-me de Barcelona i de la seva gent.

2016, Barcelona, carrer Avinyó, curs de normalització lingüística

“Em dic Pia, visc a Barcelona des de fa deu anys, vaig néixer a Itàlia l'any..”

Després de moltes resistències i intents inacabats decideixo “normalitzar-me” i a poc a poc m’adono que aprendre el català és immersir-se en un idioma molt antic, la sonoritat del qual és increïblement semblant a la del dialecte romanyol de la meva infantesa.

I, finalment, comprenc l’encant que té per mi Barcelona, ciutat que, darrere el seu rostre supermodern, “smart” (intel·ligent) i transgressiu, amaga una ànima molt antiga, que encara sobreviu en les festes dels barris, en els balls populars, en tradicions com la castanyada, la sardinada, la cucanya, que em recorden molt la meva infància.

Temps recobrats gràcies a la memòria...